

Iris chrysographes

Nomenclatuur en etymologie

De naam *Iris chrysographes* is afgeleid van het Griekse woord “iris,” dat regenboog betekent, een verwijzing naar de grote variëteit aan bloemkleuren binnen het geslacht *Iris*. De soortnaam “chrysographes” komt van de Griekse woorden “chrysos” (goud) en “graphō” (schrijven), wat duidt op de gouden markeringen die vaak op de bloemen van deze soort te vinden zijn.

Taxonomie

De taxonomische classificatie van *Iris chrysographes* is als volgt:

- Rijk: Plantae
- Clade: Angiosperms
- Clade: Monocots
- Orde: Asparagales
- Familie: Iridaceae
- Geslacht: *Iris*
- Soort: *Iris chrysographes*

Synoniemen

De plant *Iris chrysographes* heeft enkele synoniemen, waaronder *Iris delavayi* en *Iris atropurea* var. *chrysographes*. Deze synoniemen kunnen voorkomen in oudere literatuur of catalogussen van kwekerijen, maar verwijzen allemaal naar dezelfde plantensoort.

Variëteiten en cultivars

Binnen de soort *Iris chrysographes* zijn er verschillende cultivars ontwikkeld, vooral vanwege de sierwaarde van de bloemen. Populaire cultivars zijn onder andere:

- 'Black Form': Heeft bijna zwarte bloemen met subtiele gouden markeringen.
- 'Dark Aura': Donkerpaars met een diepere, fluweelachtige textuur.

Familie

Iris chrysographes behoort tot de familie Iridaceae. Deze familie omvat diverse soorten sierplanten die bekend staan om hun opvallende bloemen, zoals gladiolen en crocussen.

Hoogte

De plant heeft een gemiddelde hoogte van 40 tot 60 cm, afhankelijk van de groeiomstandigheden. Dit maakt het een ideale plant voor randen of borders in een tuin.

Bloemkleur

De bloemen van *Iris chrysographes* variëren van dieppaars tot bijna zwart, vaak met subtiele gouden strepen of markeringen op de bloemblaadjes, wat de plant een unieke en exotische uitstraling geeft.

Bladkleur

De bladeren van deze iris zijn langwerpig en smal, met een grijsgroene tot donkergroene kleur. Ze vormen een mooi contrast met de donkere bloemen.

Bloeiperiode

Iris chrysographes bloeit doorgaans in de late lente tot vroege zomer, meestal van mei tot juni. De bloeiperiode kan enigszins variëren afhankelijk van de klimaatomstandigheden en standplaats.

Standplaats

Deze iris doet het goed in volle zon tot halfschaduw en geeft de voorkeur aan vochtige, goed doorlatende grond. Hij kan groeien in de buurt van waterpartijen of vijvers, maar is ook geschikt voor normale tuinbodems die niet te droog zijn.

Herkomst

Iris chrysographes is inheems in de hooglanden van China, met name in Yunnan, Sichuan en Tibet. Hij groeit daar op vochtige graslanden, langs rivieren en op berghellingen.

Soort gewas

Dit is een vaste plant die jaarlijks terugkeert en weinig onderhoud vereist. Het is vooral een sierplant die vanwege zijn opvallende bloemen in tuinen wordt gekweekt.

Vermeerderingswijze

Iris chrysographes kan vermeerderd worden door deling van de wortelstokken in het najaar of het vroege voorjaar. Ook kan vermeerdering plaatsvinden door middel van zaad, maar dit proces duurt langer en kan variatie in bloemkleur opleveren.

Klimaatzone

Deze iris is winterhard in USDA-zones 5 tot 9, wat betekent dat hij geschikt is voor gematigde klimaten met koude winters, mits de plant in goed doorlatende grond staat om rot te voorkomen.

Insecten

De bloemen van *Iris chrysographes* trekken diverse bestuivers aan, zoals bijen en vlinders. De plant heeft weinig last van plagen of ziekten, hoewel slakken in vochtige omstandigheden wel schade kunnen veroorzaken aan de bladeren.

Bronvermelding

- <https://www.rhs.org.uk/plants/iris>
 - <https://www.kew.org/plants/iris-chrysographes>
 - <https://www.gardenia.net/plant/iris-chrysographes>
-

Samenvatting

Onderwerp	Beschrijving
Nomenclatuur	Afgeleid van Griekse woorden "iris" (regenboog) en "chrysographes" (gouden markeringen).
Taxonomie	Rijk: Plantae, Clade: Angiosperms, Orde: Asparagales, Familie: Iridaceae, Geslacht: <i>Iris</i> .
Synoniemen	<i>Iris delavayi</i> , <i>Iris atropurpurea</i> var. <i>chrysographes</i> .
Variëteiten en cultivars	'Black Form', 'Dark Aura'.
Familie	Iridaceae.
Hoogte	40-60 cm.
Bloemkleur	Diep paars tot bijna zwart, vaak met gouden markeringen.
Bladkleur	Grijsgroen tot donkergroen.
Bloeiperiode	Mei-juni.
Standplaats	Volle zon tot halfschaduw, vochtige, goed doorlatende grond.
Herkomst	Hooglanden van China, Yunnan, Sichuan, Tibet.
Soort gewas	Vaste plant.
Vermeerderingswijze	Wortelstokdeling, zaad.
Klimaatzone	USDA-zones 5-9.
Insecten	Trekt bijen en vlinders aan, weinig plagen behalve slakken.